

Kopi: Ordfører
Rådmann
Økonomi-
ansvarleg

Meland kommune
Kontrollutvalet

Isdalstø, 06.04.2016
Revisjonsrapport nr.13

Årsrekneskapen 2015

Vi har revidert kommunen sin årsrekneskap for 2015. Vårt arbeid er utført med heimel i kommunelova § 78 og forskrift om revisjon i kommunar og fylkeskommunar mv. som set nærare krav til revisjon av kommunen sin årsrekneskap. Forskrifta § 4 seier at planlegging, gjennomføring og rapportering av revisjon skal skje etter krava i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. God kommunal revisjonsskikk fylgjer mellom anna av internasjonale revisjonsstandardar (ISA).

I denne rapporten vil vi kommentere nokre forhold som fylgjer av vår revisjonsgjennomgang.

1. Drifts- og investeringsrekneskapen

1.1. Driftsresultat 2015

Kommunen har eit positivt netto driftsresultat på kr 16,2 mill. som utgjer 3,1 % av sum driftsinntekter. Resultatet er kr 10,8 mill. over budsjettert netto driftsresultat. Totalt sett er budsjettstyring tilfredstillande.

1.2. Inntektsføring og interne rutiner

I 2014 vart det i revisjonsrapport kommentert avvik i avstemming mellom fagsystem og betalingssystem for inntekter frå legekantor. Dette er ikkje avklart og utbeta ved utgangen av 2015. Ber om at dette blir retta i 2016, jfr. gjennomgang i samband med årsavslutninga.

Vi har i 2015 kontrollert rutiner for inntektsføring og lønsrapportering ved Meland Ungdomsskule. Dette er rapportert i eige brev. Kontrollen avdekkar ingen avvik.

1.3. Tilskot private barnehagar

Tilskot til private barnehagar er ein stor utgiftspost i kommunen sin rekneskap. Art 13720 Driftstilskot barnehagar og art 13723 Ekstraordinært barnehagetilskot inneheld i 2015 totalt utgiftsført kr 69,6 mill. I 2014 var tilsvarande kr 72,4 mill. utgiftsført. Det er framlagt dokumentasjon frå Telemarksforskning for kvalitetssikring av tilskot 2015.

1.4. Attestasjon og tilvisning

Under revisjonen sine stikkprøver har vi notert nokre utgiftsbilag som ikkje er attestert eller tilvist. Dette gjeld bilag 60274, 1464 tapsføring av krav og 60318, 1909 startlån og tilskot. Vi ber om at rutinene for attestasjon og tilvisning blir følgd opp slik at ingen utgiftsføring skjer utan at det forelegg attestert og tilvist bilag i rekneskapen.

1.5. Lønsmelding av økonomisk sosialhjelp og foreldrebetaling

Desse er rapportert via oppgåve til skatteetaten. Avstemming mot rekneskap viser uavklart avvik. Vi ber om at rutine for nøyaktig avstemming av desse blir innført i 2016.

2. Balanse

2.1. Anleggsregister

Anleggsregister er ikkje sortert rett i høve til rekneskap når det gjeld konto og anleggsgrupper. Dette må korrigerast i 2016.

2.2. Aksjar

Det er bokført tilgang av aksjar i Sambandet Vest AS med kr 120 000 i 2014 og bokført verdi av aksjane er etter dette kr 170 750. Ved endring av kapital i selskapet, registrert i Brønnøysund 08.09.15 vart tidlegare aksjekapital nedskrive til kr 0 og ny innbetalt aksjekapital kr 1,6 mill registrert. Meland har ikkje gjennomført nedskrivning av aksjekapitalen i sin rekneskap. Vi har fått opplyst at det også i 2015 skal vera gjort vedtak om endring av aksjekapital i dette selskapet. Desse endringane er ikkje bokført i kommunen sin rekneskap og vi ber om at kommunen avklarar balansesum for desse aksjane i 2016.

Det bør og vurderast om desse innbetalingane av ny kapital kan førast i investeringsrekneskapen eller bør førast som driftsutgift. Dersom selskapet yter tenester for kommunane

og dette blir dekket av ny aksjekapital framstår utgifta som ei driftsutgift. Det bør såleis og vurderast om desse betalingane gjeld ein aktivitet som er avgiftspliktig etter meirverdiavgiftslova der kommunane har rett på mva kompensasjon.

2.3. Aksjefond

Kommunen har tidlegare plassert midlar i verdipapirfond. Bokført verdi av desse 31.12.2014 var kr 12 304 976. Fonda er seld i desember 2015 med avkastning kr 117 156.

2.4. Bankkontoar utanom rekneskapen

Etter kommunelova § 48 skal årsrekneskapen «omfatte alle økonomiske midler som disponeres for året, og anvendelsen av midlene.» Revisjonen sende i 2015 ut skjema for å hente inn opplysning om slike kontoar. Skjema er ikkje fordelt og besvart i 2015 og vi ber om at kontrollen blir gjennomført i 2016. Revisjon av likvidområdet viser at kommunen har nokre bankkontoar som kommunen er eigar av, men som ikkje er bokført i kommunerekneskapen. Dette har tidlegare vore omtalt i revisjonsrapportar. Bankkontoar utanfor rekneskapen medfører risiko og rekneskapen tilfredstiller då ikkje krava i kommunelova § 48.

2.5. Avstemming bank

I 2015 har ikkje bankavstemming vore ajour gjennom året. Slik avstemming er viktig å gjennomføre løpande då det er ei viktig kjelde til å avdekke feil. Vi ber om at området blir prioritert i 2016.

Vår gjennomgang viser at renteinntekter stemmer med årsoppgåver. For 2016 ber vi om at kommunen avstemmer renteinntekter som del av årsavslutningsarbeidet.

2.6. Leverandørgjeld

Vi har fått opplyst at leverandørgjeld blir avstemt i samband med årsavslutning. I tillegg bør det gjennomførast avstemming av leverandørgjeld på nokre tidspunkt gjennom året. Slik avstemming og gjennomgang er nyttig for å avdekke feil og vi vil tilrå at ein rutinemessig innhentar kontoutdrag frå utvalde leverandørar for avstemming mot eige rekneskap.

2.7. Låneopptak

I budsjettvedtak for 2015 er låneopptak sett til kr 71,65 for egne investeringar og kr 7 mill for formidlingslån. Faktisk låneopptak er lågare med grunnlag i budsjettendring for redusert bruk av lån. Vi rår til at vedtak om endra bruk av lån også inneheld avgjerd om endra låneopptak når dette er aktuelt. Skilje mellom vedtak om bruk av lån og låneopptak er tilrådd i KRD sin veileder budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet kapittel 8.2. Grunnen til dette er at låneopptak skal vurderast særskilt i høve til unyttta lånemidlar.

2.8. Kapitalkonto

Kapitalkonto skal være lik anleggsmidlar – langsiktig gjeld + unyttta lånemidlar. I rekneskapen er det eit avvik på denne avstemminga på kr 351 993. Avviket som oppstod i 2010, var kommentert i revisjonsrapport nr 5 og 12 samt revisjonsmelding for 2010. Differansen har vore uendra dei siste åra og denne må korrigerast i 2016. Feilen medfører at kommunen sin rekneskap viser for høgt disposisjonsfond med tilsvarande beløp.

2.9. Bunde driftsfond formidlingslån

Under bundne driftsfond ligg art 25519000 Ekstraordinære avdrag startlån. I 2015 er saldo auka med kr 3 113 454 og utgjør kr 13 418 524 ved utgangen av året. Etter KRS 3 kan pkt. 3.4 nr 2 kan fondet nyttast til å dekke avdrag på og innfrielse av innlån, til å redusere opptatt beløp ved låneopptak eller ved refinansiering av lån. Då fondet har auka vesentleg bør ein vurdere om det er hensiktsmessig å bruke dette til å finansiere utlån gjennom å redusere låneopptak til formidlingslån.

3. Budsjett

Forskrift om revisjon § 3 definerer revisjonens oppgåver. Under dette inngår å «se etter at beløpene i kommunens/fylkeskommunens eller det kommunale/fylkeskommunale foretakets årsregnskap stemmer med regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå,».

Budsjettet er og omtalt i forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 3:

«Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skal stilles opp i henhold til vedlegg 1 og 2 til denne forskriften og vise regnskapstall på samme detaljeringsnivå som kommunestyret og fylkestinget har brukt i årsbudsjettet.»

I same forskrift er årsmelding og budsjett omtalt i § 10:

«Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.»

Etter forskrifta skal drifts og investeringsrekneskapen ha same detaljeringsnivå som blir brukt i årsbudsjettet. Årsmeldinga skal kommentere avvik mellom utgifter i årsrekneskapen og regulert budsjett.

Kommunen nyttar i stor grad ei anna oppdeling av rekneskapen ved budsjettstyring gjennom året og budsjettjusteringar enn dei rammene som kjem fram i årsrekneskapen. Til dømes er opphavleg budsjett i rekneskapsskjema 1B for 2015 kr 395,3 mill. medan kommunestyrevedtak 86/14 viser kr 393,1 mill. I årsmeldinga er og i stor grad lagt til grunn den interne oppdelinga av rekneskapen og beløp som er kommentert framgår ikkje klart av årsrekneskapen.

Etter forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner skal årsbudsjettet sitt detaljeringsnivå samsvare med årsrekneskapen. For å få samanheng årsbudsjettet og årsrekneskapen sin taldel med vedtak og kommentarar til budsjett må desse samsvare med dei obligatoriske oppstillingane. Når budsjettavvik skal kommenterast i årsmeldinga er det avvik i årsrekneskapen som skal omtalast, jfr. same forskrift § 10.

Vi ber difor om at kommunen går gjennomgåar kontoplan med omsyn til ansvarsoppbygging slik at ein får samanheng mellom årsbudsjett, budsjettjustering gjennom året og årsrekneskap. Intern budsjettjustering på lågare nivå kan nyttast i administrasjonen, men i høve til politisk og offentleg nivå er det forskrift om årsbudsjett og årsrekneskap som legg rammene.

Ved årsavslutninga var ikkje budsjettjusteringar og regulert budsjett dokumentert med avstemming. Det bør innførast slik avstemming av alle budsjettvedtak mot rekneskapen. Til dette kan nyttast skjema i årsavslutningsmappa.

4. Årsavslutning og dokumentasjon

Kommunen har ikkje følgd sin eigen tidsplan med omsyn til ferdigstilling av årsrekneskapen. Dette har medført at ein del område er seint avstemt og at det på ein del område og det er avstemmingsdifferansar som ikkje er tilstrekkeleg avklart innan fristen for rapportering. Vi har vurdert desse områda og meiner dei ikkje medfører vesentlege feil i rekneskapen, men vi understrekar at dette medfører større risiko for avvik.

5. Konklusjon

Dei kommentarar som er teke inn i denne rapporten er ikkje vurdert som vesentlege feil i høve til vår revisjonsmelding, men er av betydning for kommunen sin internkontroll på økonomiområdet. Vi ber difor om at desse blir følgd opp i 2016.

Nordhordland Revisjon IKS

Reidar Bjørsvik
Revisjonssjef